

El lleure com a projecte

Autor: Joaquim Franch i Batlle

Títol: *El lleure com a projecte*

Edita: Direcció General de Joventut. Generalitat de Catalunya, 1985

Aquest mes de juliol es compleixen 25 anys de la mort de Joaquim Franch (1944-1987), qui fou un dels pedagogs catalans més complets de la segona meitat del segle XX. La seva trajectòria vital i professional estigué travessada per la retroalimentació entre la teoria i la pràctica, actuant com a mestre, animador, psicopedagog, formador de formadors, divulgador...

Va participar activament en les principals iniciatives d'educació en el temps lleure que s'impulsaren a Catalunya des dels anys seixanta: a Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi, al Servei de Colònies de Vacances, a l'Escola de l'Esplai i a les iniciatives impulsades pels Ajuntaments de Barcelona i de Girona; on desenvolupà un treball intens de renovació de continguts, de mètodes i de discurs durant els anys que col·laborà amb aquestes institucions.

L'obra pedagògica de Joaquim Franch es pot centrar en dos grans eixos: la pedagogia del grup i la pedagogia del projecte, i és precisament en el llibre *El lleure com a projecte* on trobem sistematitzada la seva proposta per articular, en la pràctica de l'educació en el lleure, els principis de la pedagogia del projecte.

El llibre que avui recuperem representa bé el tarannà de l'autor i ens ofereix una primera aproximació teòrica als elements definidors del lleure com a espai educatiu, de la importància del joc i dels requeriments del projecte com a oportunitat educativa, per acabar exposant, de manera ben sistematitzada, l'experiència concreta que tingué lloc l'estiu de 1983 als Aiguamolls de l'Empordà. El mateix autor justifica la incorporació d'aquesta experiència com a vehicle per "exemplificar conceptes que en un discurs especulatiu no acaben de trobar tot el seu significat real".

L'autor parteix d'unes primeres reflexions en relació amb l'educació en el lleure dels infants amb la pretensió d'assajar un discurs, que si bé ja reconeix que no pot ser complet, aporta les bases sobre les quals anar descobrint elements claus per a l'articulació de propostes concretes. Des de la conceptualització del lleure, entès com activitat/actitud les primeres pàgines del llibre s'endinsen en l'anàlisi dels marcs institucionals del lleure i de les seves finalitats educatives.

És des d'aquest marc conceptual introductori que l'autor exposa els dinàmiques psicopedagògics sobre els quals articular un projecte educatiu en el lleure. En destaca la influència del petit grup com a marc de relació interpersonal i el procés que permet passar del joc al

projecte. Joaquim Franch tanca la seva aportació teòrica amb tres premisses des de les que fer possible un procés d'apropiació de les situacions per part del mateix grup:

- La necessitat que tenen els nois i noies de marcs de relació i com aquests es construeixen des del petit grup informal fins als contextos institucionalitzats.
- La necessitat de marcs d'acció on els nois i noies identifiquin els seus interessos alhora que vegin enriquida la seva pròpia experiència
- La necessitat de marcs d'anàlisi que possibilitin als nois i noies l'exercici de la paraula i la comunicació.

Tot i el temps transcorregut, els elements estructuradors del llibre continuen tenint validesa per a tots aquells que vulguin aprofundir en l'anàlisi de la pràctica educativa en contextos de lleure educatiu. Essent una lectura recomanable des d'una perspectiva tant teòrica com pràctica.

Maria Soles i Francesc Garreta